BÀI 17. TỆP, THƯ MỤC VÀ Ổ ĐĨA

I. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

1. Năng lực

Năng lực Tin học

- *Giải quyết vấn đề với sự hỗ trợ của của công nghệ thông tin và truyền thông, ứng xử phù hợp trong môi trường số:*
  - ✔ Nhận biết được tệp, thư mục và ổ đĩa.
  - ✔ Mô tả sơ lược được vai trò của cấu trúc cây thư mục trong việc lưu các tệp và các thư mục.
  - ✔ Tìm hiểu được cấu trúc cây của một thư mục để biết nó chứa những thư mục con nào, những tệp nào.

Năng lực chung

- *Tự chủ và tự học:* Học sinh tự tìm hiểu và tiếp thu kiến thức mới thông qua quá trình tham gia hoạt động học tập một cách tích cực, chủ động sáng tạo.
- *Giao tiếp và hợp tác:* Thể hiện khả năng giao tiếp khi trình bày, trao đổi nhóm, phản biện trong các nhiệm vụ học tập.

2. Phẩm chất

- *Chăm chỉ:* Học sinh tham gia các hoạt động trong giờ học, vận dụng được kiến thức đã học vào tình huống thực tế.
- *Trách nhiệm:* Có trách nhiệm khi tham gia các hoạt động nhóm; có trách nhiệm quan sát, tìm hiểu cách lưu trữ, sắp xếp thông tin trong máy tính.

II. ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

Giáo viên

- Chuẩn bị sách giáo khoa Tin học.
- Bài giảng trình chiếu.
- Máy tính kết nối tivi (hoặc máy chiếu).
- Phiếu học tập số 1 phục vụ cho hoạt động tìm hiểu về tệp, thư mục và ổ đĩa.
- Phiếu học tập số 2 phục vụ cho hoạt động tìm hiểu về thông tin trong máy tính.

Học sinh

- Sách giáo khoa, vở ghi, bút, thước kẻ.

III. CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC CHỦ YẾU

1. Hoạt động 1 – Khởi động (5 phút)

1.1. Mục tiêu

- Học sinh hiểu được vai trò của việc sắp xếp dữ liệu trong máy tính.

1.2. Sản phẩm hoạt động của học sinh

- Câu trả lời, ý kiến chia sẻ của học sinh cho các câu hỏi của giáo viên.

1.3. Tổ chức hoạt động

a. Chuyển giao nhiệm vụ

- Giáo viên có thể cho học sinh làm việc cá nhân để trả lời các câu hỏi gợi ý sau:

✔ Trong đời sống hằng ngày, để tìm kiếm được nhanh, chính xác một đối tượng thì các đối tượng cần được sắp xếp như thế nào?

✔ Vậy thông tin trong máy tính được sắp xếp như thế nào?

✔ Làm cách nào để sắp xếp thông tin trong máy tính cho dễ tìm kiếm?

- Giáo viên chia học sinh thành các nhóm cho phù hợp với số học sinh của lớp.

b. Thực hiện nhiệm vụ

- Học sinh quan sát, lắng nghe để hiểu rõ nhiệm vụ.
- Học sinh thảo luận nhóm về câu hỏi của giáo viên.
- Giáo viên mời hai hoặc ba học sinh chia sẻ câu trả lời trước lớp.
- Giáo viên mời các học sinh khác nhận xét, phản biện câu trả lời của bạn.
- Giáo viên quan sát quá trình thảo luận của các nhóm và hỗ trợ nếu cần.

c. Tổng kết nhiệm vụ

- Giáo viên khích lệ học sinh chia sẻ ý kiến của mình và trình chiếu hoặc ghi nhanh các dự đoán của học sinh lên bảng. Giáo viên tổng hợp và dẫn dắt vào bài mới: *Bài học này giúp các em tìm hiểu về tệp, thư mục và ổ đĩa.*

2. Hoạt động 2 – Hình thành kiến thức mới (16 phút)

2.1. Tệp, thư mục, ổ đĩa (5 phút)

2.1.1. Mục tiêu

- Học sinh nhận biết được tệp, thư mục và ổ đĩa.

2.1.2. Sản phẩm hoạt động của học sinh

- Câu trả lời, ý kiến chia sẻ của học sinh cho các câu hỏi của giáo viên.

2.1.3. Tổ chức hoạt động

a. Chuyển giao nhiệm vụ

- Việc trình bày về tệp, thư mục, ổ đĩa được thể hiện thông qua những đối tượng quen thuộc như là giá sách, cuốn sách trong thư viện giúp học sinh dễ hình dung và lĩnh hội kiến thức tốt hơn.

- Giáo viên có thể cho học sinh làm việc nhóm đôi, đọc mục 1. *Tệp, thư mục và ổ đĩa* trang 45 SGK và hoàn thành phiếu học tập số 1.

b. Thực hiện nhiệm vụ

- Các nhóm trao đổi và hoàn thành Phiếu học tập 1 với nội dung về tệp, thư mục, ổ đĩa.
- Giáo viên mời hai hoặc ba học sinh chia sẻ câu trả lời trước lớp.
- Giáo viên mời các học sinh khác nhận xét, phản biện câu trả lời của bạn.
- Giáo viên quan sát quá trình thảo luận của các nhóm và hỗ trợ nếu cần.

c. Tổng kết nhiệm vụ

- Giáo viên khuyến khích học sinh đưa ra ý kiến cá nhân, khen thưởng học sinh có câu trả lời tốt, sau đó tổng hợp và kết luận:

✔ Thông tin trong máy tính được lưu thành các tệp.

✔ Thư mục là nơi chứa tệp, trong thư mục có thể có thư mục con.

✔ Ổ đĩa là nơi chứa tất cả các thư mục và tệp vì thế ổ đĩa còn được gọi là thư mục gốc.

2.2. Thông tin trong máy tính (6 phút)

2.2.1. Mục tiêu

- Học sinh trình bày được các thao tác cần thực hiện để xem thông tin trong máy tính.
- Học sinh rèn luyện và phát triển năng lực ứng xử phù hợp trong môi trường số, giải quyết vấn đề với sự hỗ trợ của công nghệ thông tin và truyền thông.

2.2.2. Sản phẩm hoạt động của học sinh

- Câu trả lời, ý kiến chia sẻ của học sinh cho các câu hỏi của giáo viên.

2.2.3. Tổ chức hoạt động

a. Chuyển giao nhiệm vụ

- Giáo viên cho học sinh làm việc theo nhóm 4 – 5 học sinh, yêu cầu học sinh đọc thông tin ở mục 2. *Thông tin trong máy tính* trang 45 SGK để hoàn thành phiếu học tập số 2.
- Giáo viên có thể đặt thêm câu hỏi để học sinh lưu ý đến đặc điểm về màu sắc, hình dạng của biểu tượng thư mục.

2.3. Cây thư mục (5 phút)

2.3.1. Mục tiêu

- Học sinh mô tả sơ lược được vai trò của cấu trúc cây thư mục trong việc lưu các tệp và các thư mục.
- Học sinh tìm hiểu được cấu trúc cây của một thư mục để biết nó chứa những thư mục con nào, những tệp nào.

2.3.2. Sản phẩm hoạt động của học sinh

- Câu trả lời, ý kiến chia sẻ của học sinh cho các câu hỏi của giáo viên.

2.3.3. Tổ chức hoạt động

a. Chuyển giao nhiệm vụ

- Giáo viên yêu cầu học sinh quan sát hình 17.4 trang 47 SGK và diễn giải về cách lưu trữ, sắp xếp thông tin trong máy tính dưới dạng cây thư mục.

b. Thực hiện nhiệm vụ

- Các nhóm quan sát và thực hiện theo yêu cầu.
- Giáo viên mời hai hoặc ba học sinh chia sẻ câu trả lời trước lớp.
- Giáo viên mời các học sinh khác nhận xét, phản biện câu trả lời của bạn.
- Giáo viên quan sát quá trình thực hiện nhiệm vụ của học sinh và hỗ trợ nếu cần.

c. Tổng kết nhiệm vụ

Giáo viên cùng học sinh phân tích và kết luận: *Vai trò của cây thư mục: cho biết cách lưu trữ, sắp xếp thông tin trong máy tính và giúp việc tìm kiếm thông tin được dễ dàng hơn.*

3. Hoạt động 3 – Luyện tập (7 phút)

3.1. Mục tiêu

- Học sinh tìm ra được sự tương quan giữa các đối tượng trong thư viện (sách, giá sách, thư viện) với các đối tượng trong máy tính (tệp, thư mục, ổ đĩa).
- Học sinh trình bày được thao tác tìm kiếm tệp trong máy tính theo yêu cầu.

- Học sinh rèn luyện và phát triển năng lực ứng xử phù hợp trong môi trường số, giải quyết vấn đề với sự hỗ trợ của công nghệ thông tin và truyền thông.

3.2. Sản phẩm hoạt động của học sinh

- Câu trả lời, ý kiến chia sẻ của học sinh cho các câu hỏi của giáo viên.

3.3. Tổ chức hoạt động

a. Chuyển giao nhiệm vụ

Giáo viên có thể chuẩn bị và hướng dẫn học sinh tham gia trò chơi trắc nhiệm hoặc thảo luận cặp đôi để trả lời các bài tập trong phần Luyện tập.

b. Thực hiện nhiệm vụ

- Học sinh quan sát, lắng nghe hướng dẫn để tham gia trò chơi trắc nghiệm.
- Giáo viên mời hai hoặc ba học sinh chia sẻ câu trả lời trước lớp.
- Giáo viên mời các học sinh khác nhận xét, phản biện câu trả lời của bạn.
- Giáo viên quan sát quá trình thực hiện nhiệm vụ của học sinh và hỗ trợ nếu cần.

c. Tổng kết nhiệm vụ

- Giáo viên khen thưởng học sinh có câu trả lời tốt và đưa ra đáp án gợi ý sau:
  - ✔ Bài 1: đáp án 1 - c, 2 - a, 3 - b.
  - ✔ Bài 2a. Cách tìm đến tệp HoGuom_An.pptx:
    - *o* Bước 1: Mở thư mục *Hoc tap.*
    - *o* Bước 2: Mở thư mục *Khoi-3.*

+ Bài 2b. Tóm tắt cách tìm tệp HoGuom_An.pptx: Hoc tap\Khoi-3\HoGuom_An.pptx

4. Hoạt động 4 – Vận dụng (7 phút)

4.1. Mục tiêu

- Học sinh vận dụng được kiến thức vừa học để xem thông tin trong máy tính của phòng thực hành.
- Học sinh rèn luyện và phát triển năng lực ứng xử phù hợp trong môi trường số, giải quyết vấn đề với sự hỗ trợ của công nghệ thông tin và truyền thông.

4.2. Sản phẩm hoạt động của học sinh

- Câu trả lời, ý kiến chia sẻ của học sinh cho các câu hỏi của giáo viên.

4.3. Tổ chức hoạt động

a. Chuyển giao nhiệm vụ

Giáo viên yêu cầu học sinh thực hiện các thao tác để xem thông tin sẵn có trong máy tính. Giáo viên có thể cho học sinh làm việc cá nhân hoặc theo nhóm tùy theo số lượng máy tính sẵn có của phòng thực hành.

b. Thực hiện nhiệm vụ

- Học sinh quan sát, lắng nghe hướng dẫn.
- Giáo viên mời hai hoặc ba học sinh chia sẻ câu trả lời trước lớp.
- Giáo viên mời các học sinh khác nhận xét, phản biện câu trả lời của bạn.
- Giáo viên quan sát quá trình thực hiện nhiệm vụ của học sinh và hỗ trợ nếu cần.

c. Tổng kết nhiệm vụ

- Giáo viên khen thưởng học sinh có câu trả lời tốt và đưa ra đáp án gợi ý sau:
  - ✔ *Thông tin trong máy tính được lưu thành các tệp.*
  - ✔ *Thư mục là nơi chứa tệp; trong thư mục có thể có thư mục con.*
  - ✔ *Ổ đĩa là nơi chứa tất cả các thư mục và tệp.*
  - ✔ *Nháy đúp chuột vào This PC để khởi động File Explorer.*
  - ✔ *Sử dụng phần mềm File Explorer em quan sát được cách lưu trữ, sắp xếp thông tin trong máy tính.*
  - ✔ *Nháy đúp chuột vào biểu tượng ổ đĩa/thư mục để mở ổ đĩa/thư mục đó.*

IV. ĐIỀU CHỈNH SAU BÀI DẠY